

**BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN
ARCHIVERING
D.D. 22-01-2025
No. 2025.00223
Portefeuillehouder: Fokke
Team: Coördinatie Gebiedsgericht
Werken**

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 22 januari 2025

Betreft: Schriftelijke vragen SP en PvdD - toegankelijkheid van (deelname) aan de Burgerbegroting.

Geacht college,

Zoals bekend, kan er tussen 20 en 27 januari 2025 weer digitaal gestemd worden op de projecten die zijn ingediend in het kader van de [Burgerbegroting](#). De stemmen die online worden uitgebracht, wegen voor 40 procent mee in het totaal. Daarnaast vindt er op 1 februari 2025 een 'slotevent' plaats in Limmel, waar inwoners tussen 09:30 en 12:30 uur hun stem kunnen uitbrengen. Deze fysiek uitgebrachte stemmen wegen vervolgens voor 60 procent mee richting de einduitslag. Op 2 februari 2025 wordt vervolgens bekend gemaakt welke projecten er door zijn naar de uitvoering.

De burgerbegroting in Maastricht is op papier een prachtig initiatief dat de nobele doelstelling heeft om inwoners actief te betrekken bij de besteding van een deel van het gemeentebudget. Het is bedoeld als een laagdrempelige manier om burgerparticipatie te bevorderen, creatieve ideeën uit de stad een kans te geven en de kracht van de gemeenschap te benutten. Toch moeten we na ons te hebben verdiept in de procedures en het stappenplan eerlijk zijn: de praktijk laat zien dat dit ideaal met name door de hoogdrempelige uitwerking ervan wordt ondermijnd.

Het proces blijkt ingewikkeld, met hoge drempels voor 'normale' burgers die graag willen bijdragen maar verdwalen in de wirwar van regels en procedures – zie alleen al de enorme complexiteit van het projectformulier waarmee inwoners hun project kunnen indienen. Bovendien is de stemprocedure complex en worden de projecten vaak ingediend door de al goed georganiseerde *usual suspects* – groepen, [verenigingen](#), en organisaties die hun weg binnen het systeem al kennen en hun netwerk in de stad hebben opgebouwd. Bovendien rijst bij sommige projecten de vraag of de Burgerbegroting wel het geëigende middel of de geëigende pot met geld is om aanspraak op te doen.

Dit alles roept bij onze fracties vraag op of de Burgerbegroting in de huidige vorm daadwerkelijk iedereen in de stad bereikt, of dat het vooral kansen biedt aan de meest ervaren netwerkers die in

staat zijn om een mooi vormgegeven en effectieve *social media* campagne op te zetten en mensen weten te mobiliseren om op 1 februari naar het 'slothevent' te gaan. Als we echt een inclusieve stad willen zijn, dan moeten we kritisch kijken naar hoe deze burgerbegroting functioneert. Om deze redenen willen onze fracties uw college graag de volgende vragen voorleggen:

1. Hoe beoordeelt uw college de toegankelijkheid van de huidige aanvraagprocedure voor inwoners zonder ervaring met projectmanagement of formele procedures, met een taalachterstand, die niet zo digitaal vaardig zijn, of die laaggeletterd zijn?
2. Mocht uw college tot een kritische beoordeling komen bij vraag 1, welke concrete stappen gaat het college ondernemen om het aanvraagformulier en het proces in het vervolg toegankelijker te maken voor 'gewone' burgers die minder ervaring hebben met dergelijke procedures?
3. Is het college bereid om samen met ervaringsdeskundigen, zoals laaggeletterden of mensen met een beperking, de huidige aanvraagprocedure te toetsen op begrijpelijkheid en haalbaarheid?
4. Hoe waarborgt het college dat ook inwoners die geen gebruik kunnen maken van digitale middelen (zoals ouderen of mensen zonder internettoegang) toch volwaardig kunnen deelnemen aan zowel het indienings- als stemproces?

Een risico dat bij projecten die zijn vormgegeven zoals de Burgerbegroting dat momenteel is altijd op de loer ligt, is het fenomeen [*elite capture*](#). Deze term verwijst naar het proces waarbij individuen of groepen met een superieure sociale, politieke of economische status onevenredige controle uitoefenen over besluitvormingsprocessen en middelen, waardoor deze worden ingezet voor hun eigen voordeel en projecten, ten koste van die van anderen. Dit fenomeen kan, als er geen mediërende maatregelen ingebouwd worden, leiden tot een scheve verdeling van publieke goederen en diensten, waarbij bepaalde segmenten van de bevolking minder toegang hebben tot deze voorzieningen.

5. Wat doet de gemeente om ervoor te zorgen dat de Burgerbegroting geen exclusief instrument wordt voor reeds goed georganiseerde netwerken en verenigingen?
6. Kan het college garanderen dat het slothevent op 1 februari 2025 fysiek goed bereikbaar is, ook voor mensen met een beperking of zonder eigen vervoer?
7. Is het college bereid om voor de volgende edities van de Burgerbegroting extra maatregelen te treffen, zoals gratis vervoer of een bredere spreiding van fysieke stemlocaties, zodat zoveel mogelijk inwoners daadwerkelijk kunnen stemmen?
8. Hoe reflecteert het college op het feit dat de stem van mensen die – om welke reden dan ook, waaronder een beperking – niet fysiek aanwezig kunnen zijn bij het 'slothevent' niet of veel minder zwaar meeweegt bij de bepaling van welke projecten uitgevoerd zullen worden dan de stem van mensen die daartoe wél in staat zijn? En hoe verhoudt een en ander zich tot een eerlijke en inclusieve weging van de stemmen, die toch het uitgangspunt zou moeten zijn van een initiatief als dit?

9. Bent u bereid te onderzoeken welke aanvullende maatregelen nodig zijn om meer diverse groepen inwoners te betrekken bij de Burgerbegroting, zoals mensen met een beperking, laaggeletterden, en mensen zonder groot sociaal netwerk?
10. Welke lessen heeft het college tot nu toe getrokken uit eerdere edities van de Burgerbegroting, en hoe zijn deze lessen toegepast om inclusie te verbeteren?
11. Hoe waarborgt het college dat de Burgerbegroting gebruikt wordt voor projecten die daadwerkelijk aansluiten bij de doelstellingen van dit initiatief?
12. Overweegt het college aanvullende criteria in te voeren, zodat de Burgerbegroting minder vatbaar wordt voor projecten die beter passen bij andere financieringsstromen? Zo ja, aan welke criteria denkt uw college dan? Zo nee, waarom niet en hoe verhoudt zich dat tot het laagdrempelige, rechtvaardige en democratische karakter dat de Burgerbegroting zou moeten kenmerken?

Hoogachtend,

Stephanie Blom
Raadslid SP

Ria Strik
Raadslid PvdD